

oude vertalingen hebben voor διδάσκαλε: magister et domine, — de vorm רבון immers wordt, al is het niet uitsluitend, toch gaarne gebruikt in aanspraken tot God in gebeden, gelijk het Grieksche *κύριε* ¹⁾. De Peschittha heeft bij Marcus רבי, bij Johannes vertaalt zij het door מלפנא, het behoorde in de Syrische taal der Peschittha ook niet thuis. Wij zijn ook hier weder zonder twijfel met eenen eigenaardig Galileeschen vorm van het naamwoord ²⁾ in aanraking gekomen.

Waar de kinderen den Heere begroeten, als Hij Zijnen intocht houdt in de stad des grooten Konings, rijdende op het veulen eener jukdragende ezelin, met het blijde geroep: Ὁσαννά, gezegend is Hij, die komt in den naam des Heeren! de Zoon van David! de Koning Israels! Gezegend het koninkrijk van onzen vader David, hetwelk komt in den naam des Heeren! ωσαννά in de hoogste hemelen! — is dit woord Hosanna niet genomen uit de Grieksche Vertaling der Zeventig, want die heeft het vertaald door: σῶσον δὴ; ook is het niet onmiddellijk uit den Hebreeuwschen tekst overgenomen, want die leest הוֹשִׁיעָה נָא ³⁾, noch stemt het geheel overeen met den tekst der Peschittha, gelijk wij hem nu hebben: אֱוִשָׁנָא: maar wij hebben daarin te zien eene verkorting van den Hebreeuwschen vorm naar den trant der toenmalige taal des lands ⁴⁾.

In de woorden der bergrede: Matth. 5 : 22: „Zoo wie ten onrechte op zijnen broeder toornig is, die zal strafbaar zijn door het gericht, en wie tot zijnen broeder zegt: Raka, die zal strafbaar zijn door den grooten raad; maar wie zegt: gij dwaas, die

¹⁾ Prof. Neubauer t. a. p. pag. 56, noot 5, merkt op, dat de titel van רבון het eerst is toegevoegd aan Gamaliel den ouderen. Verg. Levij, Chaldaeisches Wörterbuch über die Targumim II 401 s.v. רבון.

²⁾ Prof. Böhl, Forschungen enz. pag. 16: Παββόννι ganz vulgär-palästinensisch.

³⁾ Fr. Del. Hebr. N. T. geeft het: הוֹשִׁיעָה נָא.

⁴⁾ De dativus, ὡσαννά τῷ νῶν Δαυίδ waarin W. H. Guillemard in zijn verdienstelijk werk: Hebraisms in the Greek Testament. Cambridge 1879 ad Mt. 21 : 9 eene groote moeielijkheid ziet, is zóó te verstaan, dat het geroep ὡσαννά als den Zone Davids geldende wordt voorgesteld.